

Regulamin szkolenia i egzaminowania kandydatów na przewodników turystycznych miejskich i terenowych oraz nadawania uprawnień przewodników turystycznych PTTK

I. Postanowienia ogólne

§ 1

Przewodnik turystyczny PTTK (zwany dalej przewodnikiem) jest członkiem kadry programowej Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego (PTTK).

§ 2

Prezydium Zarządu Głównego PTTK na wniosek organizatorów szkoleń nadaje uprawnienia przewodnika miejskiego i terenowego.

§ 3

Ramowe programy szkolenia kandydatów na przewodników zawiera załącznik nr 1 do Regulaminu.

§ 4

Wzór certyfikatu oraz legitymacji-identyfikatora przewodnika ustala Zarząd Główny PTTK na wniosek Komisji Przewodnickiej ZG PTTK.

§ 5

Centralny rejestr nadanych uprawnień prowadzi Biuro Zarządu Głównego PTTK w oparciu o informacje przekazywane przez Oddziały PTTK.

II. Zadania, prawa i obowiązki przewodnika turystycznego PTTK

§ 6

Przewodnik wykonując swoje zadania ma obowiązek realizowania celów statutowych PTTK działając zgodnie z niniejszym Regulaminem i uchwałami macierzystego zarządu oddziału i uchwałami Zarządu Głównego PTTK.

§ 7

Przewodnik ma obowiązek stałego podnoszenia swoich kwalifikacji i umiejętności przez samokształcenie, udział we wszelkiego rodzaju szkoleniach, sympozjach, sesjach popularnonaukowych i innych formach doształcania, w tym w szczególności organizowanych przez kluby i koła przewodnickie oraz Oddziały PTTK i Komisję Przewodnicką ZG PTTK.

§ 8

Przewodnik bierze czynny udział w życiu organizacyjnym PTTK, w szczególności w pracach swojego macierzystego Oddziału, a także Koła/Klubu Przewodnickiego PTTK.

§ 9

Do zadań przewodnika turystycznego zgodnie z ustawą z 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych należy:

1. Oprowadzanie turystów lub odwiedzających, udzielanie fachowej i aktualnej informacji o kraju, odwiedzanych miejscowościach, obszarach i obiektach, sprawowanie opieki nad turystami lub odwiedzającymi w zakresie wynikającym z umowy.
2. Popularyzowanie działalności PTTK dotyczącej terenu, po którym oprowadza, w szczególności szlaków i odznak turystycznych

§ 10

Przewodnik w czasie pełnienia obowiązków przewodnickich ma obowiązek posiadania przy sobie w widocznym miejscu przewodnickiej legitymacji-identyfikatora.

§ 11

Przewodnik ma prawo nosić odznakę przewodnicką właściwą dla rodzaju i obszaru uprawnień oraz odznakę swojego macierzystego oddziału, koła lub klubu.

III. Zasady organizowania szkoleń

§ 12

1. Szkolenia kandydatów na przewodników mają prawo organizować Oddziały PTTK, Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej, Centrum Turystyki Wodnej oraz inne jednostki organizacyjne PTTK posiadające osobowość prawną.
2. Zaleca się prowadzenie szkoleń zgodnie z przepisami regulującymi kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, w tym kwalifikacyjne kursy zawodowe.
3. Organizator szkolenia zobowiązany jest do opracowania programu szkolenia zgodnego z programem ramowym oraz zapewnienia kadry szkolącej, lokalu i warunków materialnych umożliwiających właściwą realizację szkolenia.

§ 13

W szkoleniu dla kandydatów na przewodników terenowych i miejskich mogą brać udział członkowie PTTK, a także inne zainteresowane osoby spełniające warunki określone w § 32 ust. a i b Regulaminu.

§ 14

1. Zasady realizacji szkolenia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ustala organizator szkolenia.
2. Program i zasady o których mowa w ust. 1 organizator dostarcza wszystkim uczestnikom szkolenia oraz przekazuje Komisji Przewodnickiej ZG PTTK.

§ 15

O rozpoczęciu i terminie zakończenia szkolenia organizator informuje Biuro Zarządu Głównego PTTK w terminie do 14 dni od jego rozpoczęcia.

§ 16

Organizator zgodnie z obowiązującymi przepisami prowadzi i przechowuje dokumentację organizowanego szkolenia.

§ 17

Zarząd Główny PTTK zobowiązuje Komisję Przewodnicką ZG PTTK do czuwania nad organizacją szkoleń przewodnickich zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie.

§ 18

Wykładowcami przedmiotów teoretycznych na szkoleniach powinni być specjaliści poszczególnych dziedzin wiedzy objętej programem szkolenia posiadający wykształcenie wyższe.

§ 19

1. Instruktorami zajęć praktycznych na szkoleniach powinni być wyłącznie instruktorzy przewodnictwa PTTK z aktualnymi uprawnieniami.
2. W szczególnych przypadkach można zatrudniać inne osoby, których kwalifikacje są niezbędne do realizacji tej części programu.

§ 20

Organizator po zakończeniu szkolenia wydaje uczestnikom zaświadczenie ukończenia szkolenia według wzoru określonego w załączniku nr 2 do Regulaminu, które stanowi podstawę dopuszczenia do egzaminu.

§ 21

Zaleca się organizatorom szkoleń stwarzanie ułatwień do kształcenia eksternistycznego, korzystanie z e-learningu oraz upowszechnianie w formie drukowanej i elektronicznej szczególnie wartościowych opracowań uczestników szkoleń z uwzględnieniem praw autorskich.

IV. Procedura egzaminacyjna

§ 22

1. Egzamin przeprowadza się zgodnie z wymogami prawa dla egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe.
2. Szczegółowe zasady postępowania egzaminacyjnego dla kandydatów na przewodników turystycznych PTTK miejskich i terenowych zawiera załącznik nr 3.

§ 23

1. Wojewódzką Komisję Egzaminacyjną (w tym przewodniczącą, wiceprzewodniczącą i sekretarza) powołuje i odwołuje Prezydium Zarządu Głównego PTTK na wniosek Komisji Przewodnickiej ZG PTTK po zasięgnięciu opinii jednostek regionalnych PTTK.
2. Prezydium ZG PTTK może upoważnić zarządy oddziałów do powoływania w trybie niniejszego Regulaminu zespołów egzaminacyjnych przeprowadzających egzamin na przewodników. Oddziały te zgłaszają propozycje kandydatów do wojewódzkiej komisji egzaminacyjnej tak, aby wszystkie zespoły egzaminacyjne powoływane były ze składów tej komisji.
3. Do udziału w pracach wojewódzkich komisji egzaminacyjnych zaprasza się przedstawicieli dyrektorów parków narodowych, wojewódzkich konserwatorów zabytków, dyrektorów muzeów narodowych lub okręgowych, a także przedstawicieli władz samorządowych.

§ 24

Do zadań komisji egzaminacyjnych należy:

- a. przygotowanie testów i pytań na ustną część egzaminu teoretycznego, zadań oraz tras egzaminu praktycznego,
- b. przeprowadzenie egzaminu,
- c. prowadzenie ewidencji i dokumentacji egzaminu,
- d. wydanie świadectw zdania egzaminu - zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 4 do Regulaminu.

§ 25

Członkowie komisji egzaminacyjnych powinni posiadać wykształcenie wyższe i spełniać co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

- a. być czynnym przewodnikiem i instruktorem przewodnictwa PTTK,

- b. być czynnym przewodnikiem turystycznym PTTK od co najmniej 10 lat i posiadać specjalistyczną wiedzę w jednej z dziedzin objętej szkoleniem,
- c. posiadać specjalistyczną wiedzę w jednej z dziedzin objętej szkoleniem.

§ 26

Przewodniczący lub z jego upoważnienia wiceprzewodniczący komisji wyznacza w porozumieniu z organizatorem szkolenia termin i miejsce przeprowadzenia egzaminu. Egzamin powinien się odbyć nie później niż w ciągu trzech miesięcy od zakończeniu szkolenia. O terminie i miejscu egzaminu organizator szkolenia powiadamia kandydatów na przewodników z minimum miesięcznym wyprzedzeniem, publikując odpowiednią informację na ten temat na swojej stronie internetowej.

§ 27

1. Przewodniczący lub z jego upoważnienia wiceprzewodniczący komisji egzaminacyjnej w celu przeprowadzenia egzaminu, w porozumieniu z organizatorem szkolenia, powołuje zespół egzaminacyjny (lub zespoły egzaminacyjne) w składzie:
  - a. przewodniczący zespołu,
  - b. co najmniej dwóch członków zespołu,
  - c. sekretarz zespołu (przedstawiciel organizatora szkolenia bez prawa egzaminowania).
2. Zespół egzaminacyjny powinien się składać z minimum 4 osób.
3. Do składu zespołu egzaminacyjnego mogą być powoływani przedstawiciele, o których mowa w § 23 ust. 3.

§ 28

Oddziały, o których mowa § 23 ust. 2, stosują odpowiednio przepisy § 24, § 26 i § 27.

§ 29

Koszty przeprowadzenia egzaminu, do których w szczególności należą: wynagrodzenie egzaminatorów, koszty delegacji służbowych egzaminatorów, koszt materiałów egzaminacyjnych ponosi organizator szkolenia.

§ 30

Sekretarz Generalny ZG PTTK określa w drodze zarządzenia:

- a. ramowe stawki wynagrodzenia członków zespołu egzaminacyjnego,
- b. zasady wydawania oraz wysokość opłat za legitymacje-identyfikatory,
- c. zasady prowadzenia dokumentacji szkoleń oraz ewidencji wydawanych certyfikatów i legitymacji-identyfikatorów.

V. Zasady nadawania uprawnień przewodników

§ 31

1. Przewodnikom:
  - a. miejskim nadaje się uprawnienia na obszar poszczególnych miast,
  - b. terenowym nadaje się uprawnienia na obszar poszczególnych województw, powiatów, gmin, a także regionów oraz tras turystycznych.
2. Uprawnienia przewodników miejskich obejmują także oprowadzanie po obiektach i obszarach znajdujących się w strefie podmiejskiej, jeżeli te objekty i obszary są związane z historią, kulturą lub gospodarką miasta.

§ 32

Uprawnienia przewodnika turystycznego miejskiego lub terenowego PTTK można nadać osobie, która:

- a. ukończyła 18 lat i posiada pełną zdolność do czynności prawnych,
- b. posiada wykształcenie co najmniej średnie,
- c. ukończyła szkolenie zorganizowane przez jednostki organizacyjne PTTK,

- d. zdała egzamin sprawdzający przed komisją egzaminacyjną PTTK,
- e. nie była karana za przestępstwo umyślne lub inne popełnione w związku z wykonywaniem zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek.

§ 33

1. Nadanie uprawnień przewodnickich dokonuje się na podstawie pisemnego wniosku kandydata złożonego w jednostce organizującej szkolenie według wzoru określonego w załączniku nr 5 do Regulaminu.
2. Organizator szkolenia potwierdzając spełnienie przez kandydata wymogów prawa i niniejszego Regulaminu według wzoru określonego przez Sekretarza Generalnego ZG PTTK w drodze zarządzenia, przesyła do Biura ZG PTTK dane niezbędne do wystawienia legitymacji-identyfikatora.

§ 34

Uprawnienia językowe wpisuje się do legitymacji-identyfikatora na pisemny wniosek przewodnika, jeśli spełnione są wymogi wynikające z art. 32 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych.

§ 35

1. Potwierdzeniem zdania egzaminu jest wydany certyfikat.
2. Przewodnicy będący członkami PTTK poza certyfikatem otrzymują dodatkowo legitymację-identyfikator. Legitymacja-identyfikator ważna jest przez 5 lat.
3. Wzór certyfikatu określa załącznik nr 6, a legitymacji-identyfikatora załącznik nr 7 do Regulaminu.

§ 36

1. W przypadku braku zastrzeżeń do wykonywania zadań przewodnika ważność legitymacji-identyfikatora może zostać przedłużona na następne 5 lat.
2. Przedłużenia ważności dokonuje zarząd oddziału, w którym przewodnik opłaca składki członkowskie PTTK.

§ 37

Przewodnik turystyczny PTTK posiadający uprawnienia może przystąpić do egzaminu eksternistycznego na kolejny obszar, trasę lub miasto bez konieczności ukończenia odrębnego szkolenia.

§ 38

1. Przewodnik, członek PTTK, po nadaniu uprawnień, a przed uroczystym wręczeniem legitymacji, składa ślubowanie o następującej treści: *„Świadomy zadań i roli przewodnika turystycznego PTTK przyrzekam: pełnić swoje obowiązki sumiennie i staranie, być rzecznikiem krzewienia wiedzy o swoim regionie i Polsce, dbać o godność, honor i postawę moralną przewodnika turystycznego PTTK”*.
2. Treść ślubowania może być rozszerzona o słowa: *„godnie reprezentując swoje Koło/Oddział Przewodnicki/e”*.

§ 39

Zaleca się przewodnikom turystycznym uzyskiwanie:

- a. zaświadczeń o niekaralności,
  - b. świadectwa medycyny pracy o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy przewodnika turystycznego,
  - c. świadectw ukończenia kursu ratownictwa przedmedycznego,
- oraz skorzystanie z wynegocjowanej przez ZG PTTK oferty ubezpieczenia przewodników od odpowiedzialności cywilnej.

VI. Postępowanie dyscyplinarne

§ 40

W przypadku naruszeń zasad określonych w Regulaminie oraz Statucie PTTK przez przewodników PTTK stosuje się odpowiednie przepisy Statutu PTTK.

§ 41

Przewodnik zostaje skreślony z ewidencji przewodników turystycznych PTTK w przypadku:

- a. ustania lub utraty członkostwa w PTTK,
- b. na własny wniosek,
- c. w wyniku prawomocnego orzeczenia przez Główny Sąd Koleżeński PTTK kary pozbawienia uprawnień kadry programowej PTTK,
- d. wydania przez sąd powszechny prawomocnego orzeczenia pozbawiającego prawa wykonywania zawodu przewodnika,
- e. prawomocnego skazania za przestępstwo umyślne lub inne popełnione w związku z wykonywaniem zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek.

§ 42

Ponowne wpisanie do ewidencji przewodników turystycznych może nastąpić:

- a. po uzupełnieniu składek członkowskich PTTK i przywróceniu członkostwa,
- b. po zatarciu kary dyscyplinarnej pozbawienia uprawnień kadry programowej PTTK lub wykluczenia z PTTK i ponownym zdaniu egzaminu,
- c. po zatarciu skazania z tytułu kary orzeczonej wyrokiem przez sąd powszechny i ponownym zdaniu egzaminu oraz uregulowaniu obowiązków członka PTTK.

VII. Postanowienia końcowe

§ 43

Ustala się, że w odniesieniu do organizowanych zgodnie z przepisami prawa szkoleń dla kandydatów na przewodnika miejskiego i terenowego, rozpoczętych przed 31 grudnia 2013 r., a kończących się w 2014 r., ich ukończenie spełnia warunki dopuszczenia do egzaminu przeprowadzonego na zasadach określonych w niniejszym Regulaminie, a po jego zdaniu do wydania certyfikatu i legitymacji-identyfikatora przewodnika turystycznego PTTK miejskiego i terenowego.

§ 44

1. Oddziały PTTK zgłoszą do centralnego rejestru swoich czynnych przewodników, zaś Zarząd Główny PTTK wyda legitymacje-identyfikatory przewodnika turystycznego PTTK tym członkom PTTK, którzy posiadają uprawnienia przewodnika turystycznego miejskiego lub terenowego nadane przed 31 grudnia 2013 r. na podstawie ustawy o usługach turystycznych.
2. Sekretarz Generalny ZG PTTK w drodze zarządzenia określi formę przekazania informacji przez Oddziały oraz tryb wydania legitymacji, o których mowa w ust. 1.

§ 45

1. Dotychczasowe legitymacje przewodnika turystycznego miejskiego i terenowego PTTK zachowują swoją ważność zgodnie z wpisem dotyczącym uprawnień do 1 stycznia 2015 r.
2. Przewodnikom, o których mowa w ust. 1 wydaje się na ich wniosek nowe legitymacje-identyfikatory przewodnika turystycznego PTTK.